

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПРАЦІ
(ДЕРЖПРАЦІ)

вул. Десятинна, 14, м. Київ, 01601, тел.: (044) 279-00-85, факс (044) 289-55-24
<http://www.dsp.gov.ua>, E-mail: dsp@dsp.gov.ua, Код ЄДРПОУ 39472148

22. 11. 2019 № 8909 /1/10.3-ДП-19 На № _____ від _____

Державна регуляторна служба
України

Про погодження проекту наказу

Державна служба України з питань праці (далі – Держпраці) розглянула рішення Державної регуляторної служби України від 09.08.2019 № 363 (далі – Рішення) про відмову в погодженні проекту наказу Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в умовах впливу на об'єкти поверхні» (далі – проект наказу).

У Рішенні наголошується, що за результатами аналізу норм статті 28 Закону України «Про охорону праці», статей 56, 58 Кодексу України про надра (далі – Кодекс), статей 10, 34-35 Гірничого закону України та Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 423 (далі – Положення про Мінсоцполітики), відсутні підстави для розробки проекту наказу.

Вказані норми законодавства, зокрема статі 56, 58 Кодексу, визначають та конкретизують основні вимоги в галузі охорони надр, які полягають у наступному:

забезпечення повного і комплексного геологічного вивчення надр;
додержання встановленого законодавством порядку надання надр у користування і недопущення самовільного користування надрами;
раціональне вилучення і використання запасів корисних копалин і наявних у них компонентів (*раціональне вилучення корисних копалин передбачає видобуток корисних копалин на підставі оцінки такої можливості з дотриманням безпеки людей, майна, споруд та навколишнього природного середовища на поверхні*);

недопущення шкідливого впливу робіт, пов'язаних з користуванням надрами, на збереження запасів корисних копалин, гірничих виробок і свердловин, що експлуатуються чи законсервовані, а також підземних споруд;

охорона родовищ корисних копалин від затоплення, обводнення, пожеж та інших факторів, що впливають на якість корисних копалин і промислову цінність родовищ або ускладнюють їх розробку;

запобігання необґрунтованій та самовільній забудові площ залягання корисних копалин і додержання встановленого законодавством порядку використання цих площ для інших цілей.

Крім того, частиною другою статті 61 Кодексу визначено, що державний нагляд за веденням робіт з геологічного вивчення надр, їх **використанням та охороною**, а також використанням і переробкою мінеральної сировини (**державний гірничий нагляд**) здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, тобто Держпраці.

Також, відповідно до статті 63 Кодексу визначено повноваження органу державного гірничого нагляду щодо здійснення нагляду за веденням робіт по геологічному вивченню надр, їх **використанням та охороною**, зокрема:

додержання правил проведення геологічних та маркшейдерських робіт під час розробки корисних копалин;

правильність і своєчасність проведення заходів, що гарантують безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища, гірничих виробок і свердловин від шкідливого впливу робіт, пов'язаних з користуванням надрами.

Тобто, наголошуємо, що питання ведення гірничих робіт в умовах впливу на об'єкти поверхні є складовою комплексу **маркшейдерських робіт**, які вирішуються під час розробки родовищ корисних копалин підземним способом.

Ця проблема стосується вугільних шахт, гірничорудних підприємств асоціації «Укррудпром», підприємств з підземним видобутком гіпсу, кам'яної солі, калійної солі та інших.

Назва проекту акта визначена виходячи із вимог раціонального користування надрами, яка передбачає відповідні порядок та етапи визначення можливості видобутку запасів корисних копалин в зонах шкідливого впливу на будівлі, споруди та природні об'єкти.

Так, можливість видобутку корисних копалин в умовах впливу на об'єкти поверхні передбачає:

визначення зон впливу гірничих робіт на поверхню;

оцінку очікуваних зсувів та деформацій земної поверхні в місцях розташування об'єктів у зонах підробки, порівняння їх з допустимими деформаціями для кожного конкретного об'єкта, що планується підробляти гірничими роботами;

розробка відповідних заходів, що забезпечує виймання корисних копалин та безпечну експлуатацію об'єктів на поверхні;

погодження зазначених заходів із власником чи з організацією, що експлуатує об'єкт підробки гірничими роботами;

вирішення спірних питань, пов'язаних із погодженням заходів охорони об'єктів від шкідливого впливу підробки.

Проект акта доопрацьовано з урахуванням зауважень, які надійшли від заінтересованих органів та соціальних партнерів.

Відповідно до цього, просимо погодити проект наказу Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в умовах впливу на об'єкти поверхні» в найкоротший термін.

- Додатки:
1. Проект наказу на 25 арк. в 1 прим.
 2. Пояснювальна записка на 6 арк. в 1 прим.
 3. Аналіз регуляторного впливу на 16 арк. в 1 прим.
 4. Повідомлення про оприлюднення.

Голова

Роман ЧЕРНЕГА

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

№ _____

Про затвердження Порядку ведення
гірничих робіт в умовах впливу на
об'єкти поверхні

Відповідно до статті 28 Закону України „Про охорону праці”, статей 56, 58 Кодексу України про надра, статей 10, 34–36 Гірничого закону України, пунктів 8 і 10 Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року № 423 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок ведення гірничих робіт в умовах впливу на об'єкти поверхні, що додається.
2. Визнати такою, що не застосовується на території України, Інструкцію про порядок погодження підробки залізничних шляхів на вугільних та сланцевих родовищах СРСР, затверджену Державним комітетом з нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості і гірничого нагляду при Раді Міністрів СРСР 26 серпня 1969 року.
3. Директорату норм та стандартів гідної праці (Кузовой Ю.В.) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Крентовську О. П.

Міністр

А. Рева

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства

соціальної політики України

_____ 2019 року № _____

ПОРЯДОК

ведення гірничих робіт в умовах впливу на об'єкти поверхні

І. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає процедуру здійснення заходів, спрямованих на дотримання суб'єктами правовідносин вимог гірничого законодавства та законодавства про надра в частині забезпечення безпеки людей, майна, споруд, та інших об'єктів навколишнього природного середовища під час користування надрами, зокрема, погодження та затвердження заходів охорони об'єктів поверхні та гірничих виробок від шкідливого впливу гірничих розробок, обумовленого зрушенням і деформацією гірських порід і земної поверхні (підробки), отримання погодження на проведення підготовчих виробок в запобіжних цілях, а також на ведення в них очисних робіт.

2. Цей Порядок поширюється на всіх користувачів надр, а саме — юридичних осіб (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи),

фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих на території України в установленому законодавством порядку, які здійснюють розробку родовищ твердих корисних копалин (далі – гірниче підприємство), а також інших суб'єктів господарювання, які здійснюють проектування (далі – проектна організація), будівництво (реконструкцію) та експлуатацію будівель, споруд та інших об'єктів на площах залягання корисних копалин загальнодержавного значення, та/або власників таких об'єктів (далі – експлуатуюча організація).

Погодження проектної документації та інші питання, які виникають під час проектування, будівництва та експлуатації об'єктів поверхні, у тому числі підземних споруд з метою, не пов'язаною з видобутком корисних копалин, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

3. Усі промислові, сільськогосподарські, транспортні, енергетичні, гідротехнічні та інші споруди, житлові і громадські будівлі, водойми, водотоки, лікувальні джерела і грязі, пам'ятники природи, історії та культури, землі, ліси, зелені насадження та інші об'єкти (далі – об'єкти поверхні) підлягають обов'язковій охороні від шкідливого впливу гірничих розробок (в тому числі будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин), якщо цей вплив може спричинити перешкоди для їх нормальної експлуатації чи використання за прямим призначенням, а знесення або перенесення за межі зони впливу гірничих розробок є неможливим або економічно недоцільним.

Під час розробки родовищ легкорозчинних корисних копалин (калійні і кам'яні солі, гіпс) охороні підлягають водоносні горизонти і зони вилуговування, які залягають вище гірничих робіт, з метою запобігання проривів води в гірничі виробки.

4. Підробка об'єктів поверхні повинна провадитися на підставі проекту, розроблюваного гірничим підприємством, або проектною організацією на його

замовлення, і передбачати заходи охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих розробок.

5. Заходи охорони існуючих і проектних об'єктів поверхні встановлюються в залежності від очікуваних деформацій земної поверхні (основ споруд) під впливом підробки (у тому числі будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин), від величини допустимих і граничних деформацій для об'єктів, які знаходяться у зонах впливу гірничих робіт, а також в залежності від призначення, цінності, конструктивних особливостей, характеру експлуатації, технічного стану і строку служби об'єктів поверхні.

Вибір заходів охорони існуючих об'єктів поверхні, а також об'єктів поверхні, що проектується та будуються (реконструюються), проводиться за методологією раціонального виймання корисних копалин, що передбачає:

визначення меж зон впливу гірничих виробок та тривалості процесу зрушення земної поверхні;

визначення розрахункових та допустимих показників деформації земної поверхні для об'єктів, що знаходяться в зоні впливу гірничих робіт (підроблювальних об'єктів);

установлення вимог щодо раціонального виймання корисних копалин (заходів охорони) та застосування заходів захисту підроблюваних об'єктів від впливу гірничих виробок.

Під час розробки вугільних родовищ для вибору заходів охорони підроблюваних об'єктів застосовуються ГСТУ 101.00159226.001-2003 Правила підробки будівель, споруд і природних об'єктів при видобуванні вугілля підземним способом, затверджені наказом Міністерства палива та енергетики України від 28 листопада 2003 року № 703.

При розробці родовищ рудних і нерудних корисних копалин, за якими не завершено вивчення процесів зрушення гірських порід, або не розроблені та не затверджені в установленому порядку галузеві Правила, вибір заходів охорони об'єктів поверхні повинен здійснюватися на основі рекомендацій науково-

дослідної організації, що спеціалізується на дослідженні процесів зрушення гірських порід і земної поверхні внаслідок підробки гірничими роботами під науковим керівництвом Українського державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту гірничої геології, геомеханіки і маркшейдерської справи Національної академії наук України (далі – УкрНДМІ).

6. Обрані заходи охорони об'єктів поверхні повинні мати можливість їх технічної реалізації, а також повинні бути економічно доцільними та забезпечувати:

- видобування запасів корисних копалин з надр із втратами, які відповідають прийнятій на підприємстві системі розробки;

- збереження об'єкта, що дозволяє експлуатувати його за встановленим призначенням;

- безпеку для життя і здоров'я працівників та населення, що знаходяться в зоні об'єкта, що охороняється;

- безпеку ведення гірничих робіт, будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

- запобігання проривів води, пливунів, глин, шкідливих газів в гірничі виробки і підземні споруди, не пов'язані з видобутком корисних копалин;

- охорону родовища від затоплення, обводнення, пожеж та інших негативних факторів, пов'язаних з розташуванням потенційно небезпечного об'єкта в зоні впливу гірничих робіт, і які знижують промислову цінність родовища або ускладнюють його розробку;

- збереження в допустимих межах гідрогеологічного і гідротехнічного режиму водних об'єктів;

- своєчасну ліквідацію провалів, воронок, уступів на земній поверхні.

За умови спільної розробки родовища корисних копалин підземним і відкритим способами обрані заходи охорони повинні також забезпечувати запобігання зсувів і раптових обвалень бортів уступів і відвалів на кар'єрах (розрізах) і проривів води і шкідливих газів в підземні гірничі виробки.

7. Для охорони об'єктів поверхні а також капітальних гірничих виробок від шкідливого впливу гірничих розробок, будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, застосовуються:

1) гірничі заходи, що зменшують деформації гірських порід і земної поверхні (основи споруд):

закладка виробленого простору (повна або часткова);

застосування спеціального розташування гірничих виробок, порядку і послідовності відпрацювання запасів корисних копалин;

неповна виїмка корисної копалини по потужності пласта (рудного тіла) або по площі;

залишення запобіжних ціликів корисних копалин;

підтримання різними технічними засобами в природних межах пливунів і обводнених карстових зон;

зміцнення уступів, зменшення кутів укосів бортів і відвалів на кар'єрах (розрізах).

Охорона об'єктів поверхні або гірничих виробок шляхом залишення запобіжних ціликів корисних копалин допускається у випадках, коли за гірничогеологічних і техніко-економічних умов здійснення інших заходів охорони є неможливим або економічно недоцільним, і тільки для існуючих об'єктів.

Гірничі заходи охорони будівель і споруд слід застосовувати тільки в тих випадках, коли застосування будівельних заходів охорони неможливо або недостатньо для збереження і експлуатації будівель і споруд за встановленим призначенням.

Гірниче підприємство зобов'язане вести облік запобіжних ціликів згідно з додатком 1.

2) будівельні заходи, що зменшують шкідливий вплив зрушень та деформацій земної поверхні:

поділ будівель і споруд на відсіки за допомогою деформаційних швів;

посилення окремих елементів несучих конструкцій та зв'язків між ними;

побудова фундаментних і поверхових залізобетонних поясів, установка

компенсаторів в підземних трубопроводах та заходи, передбачені ДБН В.1.1-45:2017 „Будівлі і споруди в складних інженерно-геологічних умовах. Загальні положення проектування” затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 03 травня 2017 року № 101, національним стандартом ДСТУ-Н Б В.1.1-42:2016 „Настанова щодо проектування будівель і споруд на підроблювальних територіях”, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 24 червня 2016 року № 180;

тимчасова зміна режиму експлуатації об'єкту поверхні, що охороняється на період небезпечних деформацій;

ремонтні та налагоджувальні роботи (у тому числі ремонт після закінчення процесу зсувів та деформацій), виконувані для приведення об'єкта, що знаходився під впливом підробки, в стан, який задовольняє вимогам його нормальної експлуатації.

8. Забудова площ залягання корисних копалин (крім загальнопоширених), а також розміщення в місцях їх залягання підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, допускається, як виключення, і повинна здійснюватися відповідно до вимог Положення про порядок забудови площ залягання корисних копалин загальнодержавного значення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 1995 року № 33.

При цьому повинні передбачатись будівельні та інші заходи, що забезпечують можливість видобування з надр корисних копалин.

Проекти будівництва таких об'єктів затверджуються відповідно до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 560.

9. Експлуатуюча організація зобов'язана за запитом гірничого підприємства протягом місяця надати об'єктивні дані про стан будівель,

споруд, технологічного обладнання, а також про застосовані будівельні заходи захисту, допустимі деформації для цього об'єкту поверхні.

Необхідність проведення поточних налагоджувальних і ремонтних робіт будівель, споруд і технологічного устаткування або їх застарілий стан не можуть бути підставою для відмови у наданні зазначеної у абзаці першому цього пункту інформації.

10. Вибір і здійснення заходів охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих розробок повинні проводитися з урахуванням вимог Правил безпеки у вугільних шахтах, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 22 березня 2010 року № 62, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17 червня 2010 року № 398/17693, та Правил безпеки під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин підземним способом, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 23 грудня 2016 року № 1592, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 січня 2017 року № 129/29997.

11. При будівництві нових, розширенні і реконструкції діючих гірничих підприємств, а також підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, заходи охорони існуючих і запланованих до будівництва об'єктів поверхні в межах шахтних полів (з урахуванням зон впливу) визначаються проектними організаціями і є складовою частиною проектів будівництва цих гірничих підприємств і підземних споруд.

Заходи охорони об'єктів поверхні, побудованих в межах шахтних полів без будівельних заходів захисту, визначаються за дорученням гірничого підприємства проектними організаціями, які виконують маркшейдерські роботи на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці, або самими гірничими підприємствами.

Заходи охорони міст та інших населених пунктів із багатоповерховою забудовою, промислових комплексів, складних технічних і транспортних споруд (каркасні житлові та громадські будівлі, мости і шляхопроводи,

швидкісні та особливо вантажонапружені залізниці, підземні сталеві газопроводи і нафтопроводи, самопливні каналізаційні мережі) повинні визначатися тільки проектними організаціями на замовлення гірничих підприємств.

Вимоги до зазначених проектних організацій регламентуються положеннями Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Обрані заходи охорони об'єктів поверхні підлягають погодженню і затвердженню у відповідності з розділом II цього Порядку.

12. Вибору заходів охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих розробок має передувати комплексне комісійне обстеження їх стану.

До складу комісії входять представники проектної організації, яка буде здійснювати розробку заходів охорони, гірничого підприємства, організації, що експлуатує об'єкт поверхні або є його власником. Комісія призначається суб'єктом господарювання, на якого покладено вибір заходів охорони.

Результати обстеження оформляються актом, в якому викладається технічний стан об'єкта поверхні.

13. З метою врахування змін, що відбулися у гірничо-геологічних умовах, системі розробки і технології ведення гірничих робіт, а також стану і характеру експлуатації об'єкту поверхні, що охороняється, заходи охорони об'єктів поверхні, прийняті проектними організаціями під час проектування об'єктів гірничих робіт гірничого підприємства, підлягають повторному розгляду і, при необхідності, уточненню не пізніше ніж за 6 місяців до початку підробки об'єкту поверхні, що охороняється.

Уточнені заходи охорони об'єктів поверхні підлягають погодженню і затвердженню у відповідності з розділом II цього Порядку.

14. Усі об'єкти поверхні, які підробляються, до початку і після закінчення впливу на них гірничих розробок, а, при необхідності, і в процесі підробки повинні обстежуватися комісією.

Залежно від призначення, цінності, конструктивних особливостей, характеру експлуатації і технічного стану об'єкта поверхні, в комісії повинні бути представники організацій, які здійснювали проектування та будівництво об'єкта поверхні (за умови їх функціонування), а також фахівці організації, яка розробила заходи його охорони.

Після кожного обстеження складається акт, в якому відображаються якість виконання прийнятих заходів охорони, стан об'єкта поверхні (конструктивні особливості, знос, деформації та ступінь їх впливу на експлуатаційну здатність) і, при необхідності, – пропозиції щодо додаткових заходів охорони об'єкта поверхні.

Усі випадки, коли об'єкти поверхні, що охороняються, отримують деформації, що перевищують розрахункові (очікувані), що унеможливило їх подальшу безпечну експлуатацію, повинні розслідуватися комісіями, що призначаються гірничим підприємством, в якій повинні бути представники територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного гірничого нагляду (далі – орган гірничого нагляду), фахівці науково-дослідних організацій, що займаються питаннями процесів зрушення земної поверхні під впливом підземних гірничих розробок і будівництвом будівель і споруд на територіях, що підробляються, а також УкрНДМІ.

15. У разі, якщо минула потреба в об'єкті поверхні або капітальній гірничій виробці, для охорони яких обрано засіб – залишення запобіжного цілика, гірниче підприємство зобов'язане здійснити виїмку запасів корисних копалин в зазначеному цілику, або провести списання запасів корисних копалин в межах зазначеного цілика відповідно до вимог Положення про порядок списання запасів корисних копалин з обліку гірничодобувного підприємства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 року № 58.

Погодження на відпрацювання запасів корисних копалин в запобіжному цілику надається гірничому підприємству з дотриманням вимог, визначених пунктом 7 розділу III цього Порядку.

16. Заходи охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих розробок, які включено в проекти на будівництво, розширення і реконструкцію підприємств з видобутку корисних копалин, а також в проекти на будівництво, розширення і реконструкцію підземних об'єктів, розташованих в межах шахтних полів, узгоджуються і затверджуються одночасно із проектами на будівництво, розширення і реконструкцію зазначених підприємств або їх об'єктів.

Заходи охорони міст та інших населених пунктів із багатоповерховою забудовою, промислових комплексів, складних технічних і транспортних споруд і інших об'єктів (каркасні житлові та громадські будівлі, мости і шляхопроводи, швидкісні та особливо вантажонапружені залізниці, підземні сталеві газопроводи і нафтопроводи, самопливні каналізаційні мережі) повинні бути погоджені і затверджені в терміни, що забезпечують здійснення будівельних заходів захисту за 6 місяців до початку підробки об'єктів поверхні, що охороняються.

17. Після закінчення будівництва об'єктів поверхні, які розташовані у межах гірничого відводу, але не належать гірничому підприємству, забудовник протягом місяця з дати підписання акта готовності об'єкта до експлуатації зобов'язаний надати останньому виписки з акта, що засвідчує виконання будівельних заходів охорони, з додатком топографічного плану ділянки будівництва та з нанесенням підземних комунікацій. За ненадання виписки з акта забудовник несе відповідальність згідно чинного законодавства.

18. Гірниче підприємство не пізніше ніж за 6 місяців до початку підробки об'єкту поверхні, а також про початок впливу гірничих розробок на зазначений об'єкт, зобов'язане письмово повідомити про це експлуатуючу організацію.

19. Гірниче підприємство може здійснювати виїмку корисних копалин під всіма об'єктами поверхні, спорудженими з будівельними заходами охорони відповідно до проєктів, якщо гірничо-геологічні умови (число запланованих до відпрацювання пластів і рудних тіл, їх потужність, глибина залягання, кут падіння) не змінилися в порівнянні з тими, які були прийняті при їх проєктуванні.

У такому випадку підробка проводиться з обов'язковим повідомленням експлуатуючої організації згідно з пунктом 18 розділу I цього Порядку. До повідомлення додається акт, який підтверджує відповідність фактичних гірничо-геологічних умов умовам, прийнятим при проєктуванні.

20. Під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом об'єкти поверхні, що охороняються, повинні розташовуватися за межами призми можливого обвалення борту кар'єру (розрізу).

II. Порядок погодження та затвердження заходів охорони об'єктів поверхні від підробки

1. Порядок погодження та затвердження заходів охорони поширюється на всі випадки виїмки корисних копалин під об'єктами поверхні, що охороняються, у тому числі і шляхом залишення запобіжних ціликів.

2. Заходи охорони нових об'єктів поверхні, які будуються для реконструкції гірничих підприємств, повинні передбачатись у загальному проєкті реконструкції таких підприємств і підлягають погодженню з гірничим підприємством до затвердження проєкту в цілому.

3. Погодженню з органом гірничого нагляду підлягають такі заходи охорони:

що передбачають залишення запобіжних ціликів;

які застосовуються в порядку дослідно-промислових випробувань.

При цьому, на обрані заходи охорони, у вищенаведених випадках, повинно бути надано висновок науково-дослідної організації, що спеціалізується на

вивченні процесів зрушення гірських порід і земної поверхні внаслідок підробки, погоджений з УкрНДМІ.

4. Заходи охорони міст та інших населених пунктів (селищ, сіл) промислових комплексів, складних технічних і транспортних споруд (каркасні житлові та громадські будівлі, мости і шляхопроводи, швидкісні та особливо вантажонапружені залізниці, підземні сталеві газопроводи і нафтопроводи, самопливні каналізаційні мережі) та інших об'єктів поверхні до їх затвердження підлягають погодженню з відповідними органами місцевого самоврядування або експлуатуючою організацією.

5. Проекти виїмки запасів корисних копалин під залізничними коліями АТ „Укрзалізниця” до затвердження підлягають обов'язковому погодженню з відповідними регіональними філіями АТ „Укрзалізниця” (далі – філія).

У разі наявності у проекті підробки ділянки залізниці гірничих заходів охорони, гірниче підприємство надає до відповідної філії зазначений проект не пізніше ніж за 5 місяців до початку наступного року у відповідності з планом розвитку гірничих робіт на наступний рік.

Такий проект повинен передбачати:

1) викопіювання із плану гірничих робіт з внесенням проекту розвитку гірничих робіт в зоні впливу на ділянку залізниці в масштабі 1:2000 та крупніше з короткою пояснювальною запискою, де наводять заплановані заходи охорони;

2) план спостережної станції;

3) розрахунок зони впливу гірничих робіт з прив'язкою до пікетів залізниці;

4) розрахунок величини просідань земної поверхні (наклони, горизонтальні деформації, кривизна), максимальні значення швидкості просідань;

5) розрахунок витрат, пов'язаний із застосуванням гірничих заходів охорони ділянки залізниці від впливу гірничих робіт.

У разі відсутності гірничих заходів охорони, вказані матеріали надаються до відповідної філії за 6 місяців до початку запланованої підробки.

Філія протягом 30 днів повинна надати гірничому підприємству довідку про згоду з обраними заходами охорони або вмотивовану відмову.

Одночасно протягом 2 місяців філія розробляє проект необхідних наземних заходів, які будуть здійснюватись залізницею, у зв'язку з підробкою.

У цьому проекті повинно передбачатись:

1) заходи із встановлення посиленого нагляду за ділянкою залізниці, яка є в зоні підробки;

2) заходи з підтримання колій, будівель, споруд під час процесу зрушень та деформацій земної поверхні у стані, що забезпечить безпечний рух поїздів (у необхідних випадках з обмеженою швидкістю);

3) обсяги та строки виконання ремонтних робіт на коліях, будівлях та спорудах;

4) визначення пропускнуєї спроможності ділянки залізниці в період підробки;

5) розрахунок додаткових витрат, викликаних впливом гірничих робіт (підробкою).

У разі, коли гірниче підприємство не врахує вимоги філії, висловлені під час погодження проекту заходів охорони, то філія протягом 30 днів після отримання затвердженого проекту заходів охорони має право оскаржити його до відповідного органу гірничого нагляду.

Після погодження та затвердження у встановленому порядку проектів заходів охорони ділянок залізниці, розроблених гірничим підприємством та відповідною філією, між ними укладається угода, в якій передбачається виконання відповідних заходів та умов підробки, зокрема:

ведення гірничим підприємством систематичних інструментальних спостережень за процесом зрушень і деформацій земної поверхні та рейкового полотна;

обов'язок гірничого підприємства щодо виконання затверджених гірничих заходів охорони;

обов'язок філії з виконання заходів, передбачених проектом, щодо безпеки руху поїздів на зазначеній ділянці;

6. Обрані і узгоджені заходи охорони, що є складовою частиною до проектів будівництва, розширення та реконструкції гірничих підприємств затверджуються в порядку, передбаченому для затвердження проекту в цілому.

7. Заходи охорони об'єктів поверхні, які намічено до підробки гірничими роботами, затверджуються гірничими підприємствами.

8. Заходи охорони об'єктів поверхні, що подаються на погодження та затвердження, складаються з трьох примірників і повинні містити такі матеріали:

1) пояснювальну записку з обґрунтуванням обраних заходів охорони, в якій наводяться:

характеристика об'єкту поверхні, що охороняється (призначення, рік будівництва, ким дозволено, конструктивна схема, лінійні розміри, несучі конструкції, матеріал і товщина стін, комунікації, обладнання, застосовані конструктивні заходи охорони та їх стан, залишкова вартість, строк служби та допустимі деформації для об'єкта підробки);

гірничо-геологічна характеристика родовища в районі об'єкту поверхні, що охороняється;

кути, прийняті для побудови меж зон впливу гірничих розробок на об'єкти поверхні (або межі запобіжних ціликів), запаси корисних копалин в цих межах;

розрахунок (за наявною методикою або на підставі даних натурних спостережень) очікуваних максимальних величин зрушень і деформацій земної поверхні під об'єктом поверхні, а для залізниць — додатково величини її добових просідань. Якщо така методика і дані інструментальних спостережень відсутні, то опис наявних результатів інструментальних і візуальних спостережень в гірничо-геологічних умовах, близьких до досліджуваних;

порівняльна техніко-економічна оцінка варіантів заходів охорони об'єктів поверхні і обґрунтування прийнятого з них;

опис запроектованої спостережної станції за процесом зрушень і деформацій та програма спостережень;

висновки спеціалізованих науково-дослідних установ, геологічних організацій та інші матеріали щодо листування з даного питання;

2) викопіювання з плану гірничих робіт (для крутих покладів додатково – проекція розробок на вертикальну площину) і викопіювання із зведеного плану гірничих розробок – при розробці групи пластів в масштабі не дрібніше 1:2000, поповнені на дату подання проекту на затвердження, а також виходи тектонічних порушень під наноси;

Для об'єктів поверхні витягнутої форми (трубопровід, дорога) масштаб плану допускається 1:5000. На викопіюванні повинні бути показані об'єкти поверхні, межі зон небезпечного впливу на них гірничих розробок (при залишенні запобіжних ціликів – межі цих ціликів, проектні гірничі виробки з прорізування, або часткової чи повної виїмка запасів корисних копалин запобіжного цілика);

3) геологічні розрізи, що характеризують потужність і умови залягання корисних копалин, літологію і тектоніку родовища в районі об'єктів поверхні.

На розрізах повинні бути показані фактичні та проектні гірничі виробки, об'єкти поверхні, та межі зон впливу на них гірничих виробок (за умов залишення запобіжних ціликів – межі цих ціликів);

4) перелік заходів охорони, строки їх проектування та реалізації;

5) креслення і розрахунки з побудови мульди впливу гірничих виробок на об'єкти поверхні (межі запобіжних ціликів);

6) техніко-економічне обґрунтування залишення запобіжного цілика (якщо в якості запобіжного заходу охорони передбачається його залишення);

7) акт обстеження технічного стану об'єктів поверхні;

8) довідку організації, що експлуатує об'єкт поверхні, про ознайомлення з обраними заходами охорони та про їх погодження;

9) план спостережної станції.

9. Заходи охорони, опрацьовані проектною організацією, підписуються технічним керівником та/або керівником проектної організації, а опрацьовані гірничим підприємством – технічним керівником гірничого підприємства, керівниками маркшейдерської та геологічної служб цього підприємства.

10. Заходи охорони підлягають розгляду, погодженню та затвердженню протягом 30 днів після подання всіх матеріалів, передбачених пунктом 8 розділу II цього Порядку.

Погодження проекту заходів охорони здійснюється під час робочої наради за участі представників замовника проекту заходів охорони (у разі розробки проекту заходів охорони проектною організацією) та експлуатуючої організації.

Про місце і час робочої наради з погодження проекту заходів охорони заінтересовані організації повинні бути сповіщені розробниками проекту заходів охорони не менше ніж за 5 днів до її проведення.

Заходи охорони можуть бути затверджені гірничим підприємством і без згоди експлуатуючої організації, проте в цьому випадку вони вступають в силу тільки через 30 днів, за умови якщо затверджені заходи охорони за цей час не будуть оскаржені цією організацією.

Рішення про затвердження заходів охорони повідомляється експлуатуючій організації з відповідним обґрунтуванням у 10 денний термін.

У повідомленні повинні бути вказані дата затвердження і вступу в силу заходів охорони і порядок оскарження у разі незгоди з цими заходами охорони.

11. Погодження та затвердження заходів охорони існуючих об'єктів поверхні оформляються відповідним написом на титульному аркуші пояснювальної записки і на вкопіюваннях з планів гірничих робіт та скріплюються підписом відповідальної особи організації, яка розробила заходи охорони.

Затверджені заходи охорони об'єктів поверхні в 10 денний термін направляються всім експлуатуючим організаціям, розташованим у зоні впливу гірничих робіт.

12. У разі, коли експлуатуюча організація, не згодна з обраними заходами охорони, вона може їх відхилити шляхом висловлення своїх заперечень.

Заперечення щодо заходів охорони, затвердженими в складі проекту на будівництво, розширення і реконструкцію гірничих підприємств, а також на будівництво, розширення і реконструкцію об'єктів поверхні, не пов'язаних з

розробкою родовища в межах гірничих відводів та на площах залягання корисних копалин, направляються суб'єкту, який затверджував цей проект або його правонаступнику.

Заперечення щодо затверджених заходів охорони існуючих будівель і споруд, обраних гірничим підприємством, експлуатуюча організація направляє гірничому підприємству, яке затвердило заходи охорони.

Зазначені заперечення підлягають розгляду протягом 30 днів з дня отримання.

За результатами розгляду заперечень гірниче підприємство або проектна організація приймає рішення стосовно врахування або відхилення заперечень щодо обраних заходів охорони, про що повідомляє експлуатуючу організацію.

У разі незгоди експлуатуючої організації із таким рішенням гірничого підприємства або проектної організації, матеріали проекту підробки та затверджених заходів охорони в 10 денний термін з дня отримання такого рішення передаються для розгляду до органу гірничого нагляду.

Орган гірничого нагляду протягом 15 днів з дня отримання відповідних матеріалів повинен винести остаточне рішення стосовно обраних заходів охорони та повідомити його заінтересованим сторонам.

У разі відмови в погодженні та затвердженні заходів охорони один примірник проекту повертається суб'єкту звернення із зазначенням причин відмови.

Рішення органу гірничого нагляду може бути оскаржено до Держпраці або до суду.

III. Порядок ведення гірничих робіт в запобіжних ціликах

1. Проведення гірничих виробок в межах запобіжних ціликів дозволяється, якщо такі виробки передбачені проектом на будівництво, розширення і реконструкцію гірничого підприємства, і який отримав позитивний висновок експертизи проектних рішень з протиаварійного захисту, безпеки проведення гірничих робіт, будівництва та експлуатації гірничих підприємств.

2. Проведення в запобіжних ціликах підготовчих виробок, не передбачених затвердженими проектами на будівництво, розширення і реконструкцію гірничих підприємств, дозволяється тільки за проектом, який передбачає заходи, що забезпечують запобігання проявам небезпечних деформацій на об'єктах поверхні та капітальних гірничих виробках (далі – проекти), погодженим органом гірничого нагляду.

3. Проекти складаються гірничим підприємством, або за його дорученням проектною організацією та затверджуються гірничим підприємством не менше ніж за 2 місяці до початку їх проведення.

У пояснювальній записці до проекту повинні бути викладені заходи охорони із збереження стійкості гірських порід під час проходки та у період експлуатації виробок, а також їх закладці, у разі погашення, або обґрунтуванню відсутності потреби у цих заходах.

4. Проведення в запобіжних ціликах одиночної підготовчої виробки, не передбаченої при затвердженні заходів охорони об'єкта, що охороняється, здійснюється за наявності проекту із дотриманням наступних умов:

1) відстань по вертикалі від покрівлі проектованої виробки до контакту корінних порід з четвертинними відкладеннями більш $10H_0$ і до підвалини об'єкту, що охороняється, або земної поверхні більше $20H_0$, де H_0 - висота виробки начорно;

2) ширина виробки начорно не більше 5 м;

3) кут нахилу виробки не більше 45° ;

4) проектована виробка буде в межах запобіжного цілика перетинати наявні виробки під кутом більше 45° і буде віддалена від найближчих непересічних нею виробок на відстань більш чотирикратної своєї ширини, але не менше 10 м;

5) виключення можливості вилуговування порід над запобіжним ціликом, обвалення або виносу пухких відкладень у виробки, які здатні привести до утворення провалів під об'єктом, що охороняється, та до прориву води;

6) повного закладення прорізуючої виробки коли мине в ній потреба.

Якщо будь-яка з перерахованих умов не дотримується, то проведення підготовчої виробки допускається тільки за проектом, який передбачає заходи щодо запобігання та усунення можливої появи небезпечних деформацій на об'єктах, що охороняються.

5. Гірниче підприємство, у разі належності об'єкту, що охороняється сторонній організації, до затвердження проекту проведення одиночної прорізуючої виробки зобов'язане письмово повідомити про наміри проведення гірничої виробки в запобіжному цілику зазначену організацію.

6. Затвердження проектів проведення підготовчих виробок в запобіжних ціликах та їх розсилка експлуатуючим організаціям проводиться в порядку, визначеному пунктами 9-12 розділу II цього Порядку.

7. Для отримання погодження на виїмку запасів із запобіжного цілика, у разі коли потреба в охороні об'єкта минула, гірниче підприємство зобов'язане не пізніше ніж за 2 місяці до початку очисних робіт в цілику надати до органу гірничого нагляду заяву з додатком проекту ведення гірничих робіт у запобіжному цілику в двох примірниках.

У пояснювальній записці до проекту повинні бути вказані причини втрати потреби в охороні об'єкта ціликом, наведено спосіб, строки та порядок виїмки запобіжного цілика, дані про кількість видобутих запасів корисних копалин, довідка (згода організації, що експлуатувала раніше зазначений об'єкт) та заходи щодо безпечного ведення гірничих робіт під час виїмки цілика.

8. Гірниче підприємство зобов'язане вести систематичний контроль за відповідністю фактичних розмірів виробок, пройдених в запобіжних ціликах, розмірам, встановленим проектом, а також за виконанням гірничих заходів охорони, передбачених проектом.

Про усі виявлені порушення керівник маркшейдерської служби гірничого підприємства повідомляє під підпис свого технічного керівника.

Технічний керівник гірничого підприємства зобов'язаний негайно вжити заходів щодо усунення виявлених порушень заходів охорони.

IV. Ведення спостережень за процесами зсуву та деформаціями в межах зон небезпечного впливу гірничих робіт

1. Для отримання всіх необхідних даних про характер і параметри процесу зсувів гірських порід і земної поверхні та взаємозв'язку їх з деформаціями підроблюваних об'єктів, характер пошкоджень об'єктів, що перебувають в зоні впливу гірничих робіт, визначення ступеня ефективності обраних заходів охорони, а також попередження експлуатуючої організації про прояви деформацій на об'єктах, які підробляються, гірниче підприємство зобов'язане вести спостереження (як візуальні, так і інструментальні) за процесами зсування гірських порід, земної поверхні та основ споруд під впливом гірничих робіт, як підземними об'єктами, так і об'єктами, розташованими на поверхні.

Спостереження можуть проводитися маркшейдерською службою гірничого підприємства або спеціалізованими організаціями, які залучаються для цього гірничими підприємствами, а також експлуатуючими організаціями.

Обсяг і зміст спостережень повинні відповідати вимогам чинних нормативно-правових актів зі спостереження за зсуванням гірських порід і земної поверхні та проекту заходів охорони.

У разі підробки водних об'єктів поверхні повинні проводитися гідрогеологічні спостереження за надходженням води в гірничі виробки та її фільтрацією (через огорожувальні дамби і греблі водо- і шламосховищ).

2. Спостереження для контролю за станом об'єктів поверхні, що перебувають під впливом гірничих робіт, а також процесом зсуванням земної поверхні передбачаються заходами охорони об'єктів у випадках підробки водних об'єктів, міст і населених пунктів, промислових комплексів, складних технічних і транспортних споруд, у тому числі, залізниць та інше.

3. На родовищах з невивченим характером процесу зсування земної поверхні інструментальні спостереження за зсуванням земної поверхні та за станом об'єктів, що охороняються, повинні передбачатися в усіх випадках.

При проведенні очисних робіт в напрямку до об'єкту, що охороняється, в заходах охорони має передбачатися проведення спостережень за зсуванням земної поверхні до підходу зони впливу очисних і підготовчих виробок до зазначеного об'єкту.

Якщо за результатами спостережень будуть отримані величини кутів зсування та інших параметрів зсування, що відрізняються від прийнятих в заходах охорони об'єкта поверхні, то заходи охорони об'єкта поверхні підлягають уточненню.

4. Результати спостережень повинні систематично аналізуватися, узагальнюватися та оперативно використовуватися гірничим підприємством для вирішення питань охорони об'єктів поверхні.

5. Під час появи деформацій, небезпечних для кожного конкретного об'єкта, що охороняється, результати спостережень повинні бути негайно передані посадовим особам, відповідальним за своєчасне прийняття необхідних заходів.

6. За результатами проведення інструментальних спостережень і аналізу матеріалів керівником маркшейдерської служби або керівником спеціалізованої групи спостереження за процесом зсувів та деформацій гірничого підприємства розробляється технічний звіт, який повинен містити основні результати спостережень та рекомендації щодо їх практичного використання для вирішення питань охорони об'єктів, що охороняються. Звіт повинен зберігатися у маркшейдерському відділі гірничого підприємства.

V. Відповідальність за порушення вимог законодавства з охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих робіт

1. Особи, винні у невиконанні вимог щодо охорони об'єктів поверхні, або гірничих виробок від шкідливого впливу гірничих робіт несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

2. Заходи охорони об'єкта, зведеного або реконструйованого на площі залягання корисних копалин без відповідного погодження, одержаного відповідно до вимог Положення про порядок забудови площ залягання корисних копалин загальнодержавного значення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.1995 № 33, або без виконання заходів охорони, передбачених проектом, проводяться за рахунок експлуатуючої організації.

У випадку, коли об'єкт поверхні підлягає охороні шляхом залишення запобіжного цілика, експлуатуюча організація повинна відшкодувати гірничому підприємству збиток, нанесений втратами запасів корисних копалин в цілику.

3. Відповідальність за своєчасне вжиття заходів у разі появи на об'єкті, що охороняється, під час його підробки небезпечних пошкоджень, покладається на технічного керівника експлуатуючої організації.

VI. Контроль за дотриманням вимог цього Порядку

1. Контроль за правильністю вибору і здійсненням заходів охорони об'єктів поверхні та підземних об'єктів від шкідливого впливу гірничих робіт

покладається на маркшейдерські, геологічні, технічні служби гірничого підприємства.

2. Орган гірничого нагляду здійснює державний нагляд за своєчасним вибором заходів охорони об'єктів від шкідливого впливу гірничих розробок, дотриманням порядку затвердження заходів охорони, веденням гірничих робіт у запобіжних цілях, своєчасним і правильним здійсненням затверджених заходів охорони, запобігають необґрунтованій консервації запасів корисних копалин під об'єктами забудови родовищ корисних копалин, а також вирішують спірні питання між суб'єктами правовідносин у сфері користування надрами щодо виїмки запасів корисних копалин під забудованими територіями і приймають рішення, які є обов'язковими для сторін спору.

Генеральний директор
Директорту норм
та стандартів гідної праці

Юрій Кузовой

Додаток 1
до Порядку ведення гірничих робіт
в умовах впливу на об'єкти поверхні
(пункт 7 розділу І)

Журнал обліку запобіжних ціликів

[illegible]

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства соціальної політики України
„Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в умовах впливу на
об’єкти поверхні”

Мета: актуалізація правового регулювання питання охорони об’єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих робіт, удосконалення, приведення нормативно-правових актів у відповідність до вимог чинного законодавства України.

1. Підстава розроблення проєкту акта

Проект наказу Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в умовах впливу на об’єкти поверхні” (далі – проєкт акта) розроблено Державною службою України з питань праці на виконання вимог Кодексу України про надра (пункт 7 частини першої статті 50, частини другої статті 51, пунктів 2, 7 частини першої статті 53, статті 56 - 58, пунктів 4, 9 частини першої та пунктів 1, 2, 4 частини другої статті 63, частини першої статті 64, статті 67), Гірничого закону України (статті 10, статті 13, статті 22, абзацу шостого частини першої статті 34, статті 35, статті 36) та Положення про Державну службу України з питань праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 96.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Розроблення проєкту акта обумовлено необхідністю охорони будівель, споруд, комунікацій, водних об’єктів, лісонасаджень, сільськогосподарських угідь та інше (об’єкти поверхні) від шкідливого впливу гірничих робіт.

На сьогодні, питання погодження питань ведення гірничих робіт під забудованими територіями і природними об’єктами залишилось не врегульованим, оскільки Інструкція про порядок затвердження заходів з охорони будівель, споруд і природних об’єктів від шкідливого впливу гірських розробок, затверджена постановою Держгіртехнагляду СРСР 26.02.1986, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.12.2017 № 1022-р визнана такою, що не застосовується на території України.

Інструкція про порядок погодження підробки залізничних шляхів на вугільних та сланцевих родовищах СРСР, затверджена Державним комітетом з нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості і гірничого нагляду при Раді Міністрів СРСР 26.08.1969 (далі – Інструкція), не враховує зміни у законодавстві України, які регулюють гірничі відносини та відносини, пов’язані із надрокористуванням, та, відповідно до Постанови Верховної Ради України від 12.09.1991 № 1545-XII „Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР”, діє лише в частині, що не суперечить чинному законодавству України.

З огляду на зазначене, виникла потреба розробки нового нормативно-правового акта.

3. Суть проекту акта

Проект акта встановлює організаційні та технічні вимоги щодо здійснення заходів, спрямованих на дотримання користувачами надр вимог гірничого законодавства та законодавства про надра в частині забезпечення безпеки людей, майна, споруд, та об'єктів навколишнього природного середовища під час користування надрами, зокрема, заходів щодо охорони зазначених об'єктів від шкідливого впливу гірничих розробок, обумовлених зрушенням і деформацією гірських порід і земної поверхні, отримання погодження на проведення гірничих виробок в межах запобіжних ціликів.

4. Правові аспекти

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють відносини у цій сфері є: Конституція України, Закон України „Про охорону праці”, Гірничий закон України, Кодекс України про надра, постанови Кабінету Міністрів України від 17.01.1995 № 33 „Про затвердження Положення про порядок забудови площ залягання корисних копалин загальнодержавного значення”, від 27.01.1995 № 59 „Про затвердження Положення про порядок надання гірничих відводів”, від 21.02.1995 № 134 „Про затвердження Положення про порядок здійснення державного гірничого нагляду”, від 11.02.2015 № 96 „Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці”, Правила безпеки у вугільних шахтах, затверджені наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 22.03.2010 № 62, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.06.2010 за № 398/17693, Правила безпеки під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин підземним способом, затверджені наказом Міністерства соціальної політики України від 23.12.2016 № 1592, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.01.2017 за № 129/29997, Правила охорони праці під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом, затверджені наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18.03.2010 № 61, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.06.2010 за № 356/17651.

Реалізація цього проекту акта передбачає визнання Інструкції такою, що не застосовується на території України.

4¹. Відповідність засадам реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку

У проекті акта відсутні засади реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребуватиме фінансування з державного чи місцевого бюджетів, а також додаткових матеріальних та інших витрат.

6. Прогноз впливу

Реалізації акта не впливає на ринкове середовище; розвиток регіонів; ринок праці.

Реалізація акта позитивно вплине на екологію та навколишнє природне середовище; сприятиме підвищенню рівня промислової безпеки та зниженню рівня техногенної небезпеки, підвищенню відповідальності надрокористувачів за стан безпеки людей, майна, споруд та навколишнього природного середовища в межах наданих гірничих відводів.

Реалізація акта не впливатиме на розвиток адміністративно-територіальних одиниць, інтереси міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад.

Реалізація акта не впливатиме на громадське здоров'я.

6¹. Стратегічна екологічна оцінка

Проект акта не стосується державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

7. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта позитивно вплине на економічну ефективність виробництва, інвестиційну привабливість у сфері видобутку корисних копалин, створення безпечних умов життєдіяльності в умовах впливу гірничих розробок на стан майна, споруд та навколишнього природного середовища.

Проект акта стосується соціально-трудової сфери та потребує погодження із Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні, Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні та Конфедерацією роботодавців України. Прогноз впливу реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін додається.

Проект акта не стосується прав осіб з інвалідністю, тому не потребує погодження із всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю та їх спілками.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує направлення на розгляд до Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

8. Громадське обговорення

Проект акта оприлюднено на офіційному сайті Державної служби України з питань праці (www.dsp.gov.ua).

9. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження з Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Міністерством екології та природних ресурсів України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством

інфраструктури України, Державною регуляторною службою України, Державною службою України з питань праці та Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

10. Правова експертиза

Проект акта потребує проведення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

11. Запобігання дискримінації

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. У зв'язку з цим, його громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

11¹. Відповідність принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Проект акта не містить положень, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

12. Запобігання корупції

У проекті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. У зв'язку з цим, його громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

13. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта позитивно вплине на стан захисту споруд і природних об'єктів від шкідливого впливу підземних гірничих робіт, сприятиме підвищенню рівня промислової безпеки та зниженню рівня техногенної небезпеки під час здійснення господарської діяльності суб'єктами господарювання з розробки родовищ корисних копалин підземним способом. Економічна ефективність полягатиме у зменшенні витрат, пов'язаних з відшкодуванням шкоди, обумовленої шкідливим впливом підземних гірничих робіт.

Прийняття проекту акта буде сприяти раціональному та комплексному користуванню надрами, підвищенню ефективності їх охорони.

Голова
Державної служби України
з питань праці

_____ 20__ р.

Роман ЧЕРНЕГА

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Проект наказу Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в умовах впливу на об’єкти поверхні” (далі – проект акта) розроблено Державною службою України з питань праці (далі – Держпраці) відповідно до Плану діяльності з підготовки регуляторних актів на 2019 рік, затвердженого наказом Держпраці від 10.12.2018 № 129.

Проект акта спрямований на правове врегулювання питання охорони будівель, споруд, комунікацій, водних об’єктів, лісонасаджень, сільськогосподарських угідь (об’єкти поверхні) від шкідливого впливу гірничих робіт та визначення умов раціонального користування надрами, удосконалення, приведення чинних нормативно-правових актів у відповідність до вимог законодавства України.

2. Вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Суб’єкти господарювання (гірничі підприємства)	Визначення порядку та затвердження заходів охорони об’єктів поверхні від впливу гірничих робіт. Усунення зайвих бюрократичних перепон, визначення процедури вирішення спірних питань.	Забезпечення безпеки людей, будівель, споруд та навколишнього природного середовища, а також раціонального користування надрами під час розробки родовищ корисних копалин в умовах шкідливого впливу на	Раціональне та комплексне користування надрами, позитивний вплив на економічну ефективність виробництва, інвестиційна привабливість у сферу видобутку корисних копалин.	Прийняття проекту акта буде сприяти раціональному та комплексному використанню надрами, підвищеної ефективності їх охорони, позитивно вплине на стан захисту споруд і природних об’єктів від шкідливого впливу підземних гірничих робіт. Економічна

		об'єкти поверхні, задоволення суспільних потреб та галузей економіки у корисних копалинах.		ефективність полягатиме у зменшенні витрат, пов'язаних з відшкодуванням шкоди, обумовленої шкідливим впливом підземних гірничих робіт.
Працівники, населення	Сприятиме стабілізації роботи гірничодобувних підприємств, створенню робочих місць, підвищення відповідальності надпрокоруєнтів за стан безпеки людей, майна, споруд та навколишнього середовища.	Створення нових робочих місць у видобувних галузях економіки. Зниження аварійності, травматизму, техногенних аварій.	Створення безпечних умов життєдіяльності в умовах впливу гірничих розробок на стан майна, споруд та навколишнього середовища.	Конкретизація вимог та визначення чіткої процедури погодження та затвердження заходів охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих розробок. Визначена процедура оскарження прийнятих рішень та вирішення спірних питань.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в умовах впливу на об’єкти поверхні”

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в умовах впливу на об’єкти поверхні” (далі – проект акта) розроблено Державною службою України з питань праці (далі – Держпраці) у зв’язку із необхідністю актуалізації правового регулювання питання охорони об’єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих робіт, удосконалення, приведення нормативно-правових актів у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Проект акта враховує вимоги Кодексу України про надра (пункт 7 частини першої статті 50, частини другої статті 51, пунктів 2, 7 частини першої статті 53, статті 56 - 58, пунктів 4, 9 частини першої та пунктів 1, 2, 4 частини другої статті 63, частини першої статті 64, статті 67), Гірничого закону України (статті 10, статті 13, статті 22, абзацу шостого частини першої статті 34, статті 35, статті 36) та Положення про Державну службу України з питань праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 96.

На сьогодні, питання погодження питань ведення гірничих робіт під забудованими територіями і природними об’єктами залишилось не врегульованим, оскільки Інструкція про порядок затвердження заходів з охорони будівель, споруд і природних об’єктів від шкідливого впливу гірських розробок, затверджена постановою Держгіртехнагляду СРСР від 26.02.1986, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.12.2017 № 1022-р визнана такою, що не застосовується на території України.

Інструкція про порядок погодження підробки залізничних шляхів на вугільних та сланцевих родовищах СРСР, затверджена Державним комітетом з нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості і гірничого нагляду при Раді Міністрів СРСР 26.08.1969 (далі – Інструкція), не враховує зміни у законодавстві України, які регулюють гірничі відносини та відносини, пов’язані із надрокористуванням, та, відповідно до Постанови Верховної Ради України від 12.09.1991 № 1545-ХІІ „Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР”, діє лише в частині, що не суперечить чинному законодавству України.

Разом з тим, проблема впливу гірничих робіт на об’єкти поверхні досить актуальна. Тільки у районах видобутку вугілля знаходиться майже 11 тис. таких об’єктів поверхні, у тому числі 9,5 тис. житлових будинків, майже 470 промислових будівель та 140 інженерних споруд.

Досить небезпечним явищем техногенного характеру є підтоплення територій внаслідок просідання денної поверхні над гірничими виробками.

Так, у Червоноградському гірничопромисловому районі (Львівська область) за 50-річний термін роботи вугільних шахт зазнала впливу гірничих робіт територія на площі понад 70 км², просідання земної поверхні складає 2-3 м, а на окремих ділянках – до 4,5 м.

За більш ніж столітній період експлуатації залізрудних родовищ з надр Криворізького залізрудного басейну було видобуто 13 млрд тонн гірської маси.

10 % території Криворізького залізрудного басейну (Дніпропетровська область) зайнято кар'єрами і зонами обвалення.

Підземний видобуток залізних руд супроводжується утворенням порожнин в масивах гірських порід. Глибина їх розповсюдження досягає 1500 м, обсяг перевищує 32 млн м³.

Використання для розробки родовищ залізної руди камерних систем розробки супроводжується утворенням порожнин, які поступово заповнюються гірничою масою внаслідок обрушень з відпрацьованих горизонтів та призводить до просідання та обвалення земної поверхні, що становить потенційну небезпеку для людей, майна споруд та навколишнього природного середовища.

Надзвичайна ситуація, що виникла навколо ДП «Солотвинський солерудник» на Закарпатті, загрожує не лише населеному пункту та його мешканцям, але може призвести до регіональної екологічної катастрофи. Процес утворення карстових провалів, який триває тут десятиліття, не призупинений до цього часу.

Аналогічна ситуація склалася навколо Стебницького державного гірничо-хімічного підприємств «Полімінерал» (Львівськ область).

Разом з тим, виїмання значної частина балансових запасів діючих гірничих підприємств вугільної, гірничорудної промисловості з підземним способом розробки здійснюється в умовах впливу на об'єкти поверхні.

Відповідно до статті 58 Кодексу України про надра, забудова площ залягання корисних копалин загальнодержавного значення, а також будівництво на ділянках їх залягання споруд, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин, допускається у виняткових випадках лише за погодженням із Держпраці. При цьому повинні здійснюватись заходи, які забезпечать можливість видобування з надр корисних копалин.

З огляду на зазначене, розроблення цього проекту акта обумовлена необхідністю охорони будівель, споруд, комунікацій, водних об'єктів, лісонасаджень, сільськогосподарських угідь (об'єкти поверхні) від шкідливого впливу гірничих робіт, і в той же час необхідністю визначення умов для раціонального використання надр.

Отже, існує нагальна потреба розроблення та прийняття проекту акта, яким встановлюються організаційні та технічні вимоги щодо здійснення заходів, спрямованих на дотримання користувачами надр вимог гірничого законодавства та законодавства про надра в частині забезпечення безпеки людей, майна, споруд, та об'єктів навколишнього природного середовища під час користування надрами.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни	Так	Ні
Держава	Так	Ні
Суб'єкти господарювання	Так	Ні
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	Ні	Так

Нормативно-правовий акт, що регулював відносини у цій сфері, визнаний таким, що не застосовується на території України.

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки це не буде відповідати вимогам чинного законодавства України, тому потребує вирішення шляхом державного регулювання.

Отже проект акта розроблено з дотриманням принципів державної регуляторної політики, зокрема принципу доцільності, оскільки він розроблений з метою реалізації вимог чинного гірничого законодавства та законодавства про надра.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є необхідність реалізації вимог гірничого законодавства та законодавства про надра в частині раціонального користування надрами та забезпечення безпеки людей, будівель, споруд та навколишнього природного середовища під час розробки родовищ корисних копалин та експлуатації підземних споруд, з метою, не пов'язаною з видобутком корисних копалин.

Шляхом державного регулювання пропонується:

в умовах впливу гірничих робіт на об'єкти поверхні визначити перелік необхідних заходів та процедуру їх погодження і затвердження стосовно охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих розробок, обумовленого зрушенням і деформацією гірських порід і земної поверхні;

визначити порядок отримання погодження на проведення підготовчих виробок в запобіжних ціликах, а також на ведення в них очисних робіт;

визначити порядок вирішення спірних питань між суб'єктами гірничих відносин.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Прийняття проекту акта	Проект акта розроблено Державною службою України з питань праці з метою актуалізації врегулювання питання охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих робіт, удосконалення,

	приведення нормативно-правових актів у відповідність до вимог чинного законодавства України. Прийняття проекту акта буде сприяти раціональному та комплексному користуванню надрами, підвищенню ефективності їх охорони, позитивно вплине на стан захисту споруд і природних об'єктів від шкідливого впливу підземних гірничих робіт.
Залишення існуючої ситуації без змін.	У разі залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей державного регулювання неможливе. Обрання цього способу не враховуватиме вимог чинного законодавства, в частині забезпечення безпеки людей, будівель, споруд та навколишнього природного середовища під час користування надрами, призведе до виникнення спорів між суб'єктами гірничих відносин за відсутності забезпечення механізму фахового їх врегулювання. На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що від такої альтернативи необхідно відмовитись виходячи з інтересів громадян, держави та суб'єктів господарювання.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття проекту акта	Забезпечення безпеки людей, будівель, споруд та навколишнього природного середовища, а також раціонального користування надрами під час розробки родовищ корисних копалин в умовах шкідливого впливу на об'єкти поверхні, задоволення суспільних потреб та галузей економіки у корисних копалинах.	Впровадження вимог регуляторного акта не потребує додаткових витрат із бюджету, оскільки здійснюватиметься в межах повноважень відповідних державних органів. Витрати, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами становлять за рік-34631., за п'ять років-173205 грн.

Залишення існуючої ситуації без змін.	Не передбачаються	Консервація великих обсягів балансових запасів корисних копалин через неузгодженість питань ведення гірничих робіт в умовах впливу на об'єкти поверхні. В інших випадках – загроза виникнення пошкоджень та аварій на об'єктах поверхні через завдання шкідливого впливу гірничих робіт без дотримання заходів охорони зазначених об'єктів.
---------------------------------------	-------------------	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття проекту регуляторного акта	Сприятиме стабілізації роботи гірничодобувних підприємств, створенню робочих місць, підвищення відповідальності надрокористувачів за стан безпеки людей, майна, споруд та навколишнього природного середовища.	Не передбачаються
Залишення існуючої ситуації без змін	Не передбачається	Не передбачаються

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Кількість суб'єктів господарювання, що підлягають під дію регулювання наведено згідно з переліком суб'єктів господарювання, які отримали гірничі відводи на розробку родовищ корисних копалин та експлуатацію підземних споруд, не пов'язаних із видобутком корисних копалин.

13	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	55	19	0	0	74
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	74,3	25.6	0 %	0 %	100 %
Вид альтернативи	Вигоди				Витрати
Прийняття проекту акта	Сприятиме підвищенню рівня промислової безпеки та зниженню рівня техногенної небезпеки під час здійснення господарської діяльності суб'єктами господарювання з розробки родовищ корисних копалин. Усунення зайвих бюрократичних перепон під час погодження та затвердження заходів охорони об'єктів поверхні від шкідливого впливу гірничих розробок, визначення порядку вирішення спірних питань між суб'єктами гірничих відносин. Економічна ефективність полягатиме у зменшенні витрат, пов'язаних з відшкодуванням шкоди, обумовленої шкідливим впливом підземних гірничих робіт. Прийняття проекту акта буде сприяти раціональному та комплексному користуванню надрами, підвищенню ефективності їх охорони, позитивно впливатиме на економічну ефективність видобутку корисних копалин, підвищення інвестиційної привабливості у цій сфері.				Витрати на розробку, погодження та затвердження проектів заходів охорони об'єктів поверхні від впливу гірничих розробок за 1 рік -835000 – 1367000 грн, за 5 років – 4 175 000 – 6 835 000 грн
Залишення існуючої ситуації без змін	Не передбачаються.				На ліквідацію техногенних аварій та пошкоджень об'єктів поверхні, внаслідок

		шкідливого впливу гірничих робіт. Втрати прибутку гірничих підприємств та держави у якості рентних платежів за користування надрами через консервацію запасів корисних копалин. Орієнтовно 125 000 000 грн на рік.
--	--	---

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Прийняття проекту акта Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 5 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	Витрати на розробку, погодження та затвердження проекту заходів охорони об'єктів поверхні від впливу гірничих розробок за 1 рік - 835000 – 1367000 грн, за 5 років – 4 175 000 – 6 835 000 грн
Залишення існуючої ситуації без змін Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 5 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	Витрати на ліквідацію пошкоджень будівель та споруд, можливих техногенних катастроф. Збитки від консервації великих обсягів запасів корисних копалин. Орієнтовно 125 000 000 грн на рік.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала	
Прийняття проекту акта	4	Цілі прийняття проекту акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).	
Залишення існуючої ситуації без змін (відсутність регулювання)	1	Цілі прийняття проекту акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжить існувати).	
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Прийняття проекту акта	Підвищення рівня промислової безпеки та зниження рівня техногенної небезпеки. Раціональне користування надрами, залучення до розробки додаткових запасів корисних копалин Визначення порядку вирішення спірних питань між суб'єктами гірничих відносин.	Витрати на розробку погодження та затвердження проектних матеріалів за 1 рік – 835 000 – 1 367 000 грн, за 5 років – 4 175 000 – 6 835 000 грн	1 місце альтернативи у рейтингу за рахунок наявності вигод.
Залишення існуючої ситуації без змін	Не передбачаються Загроза пошкоджень будівель та споруд, виникнення техногенних	125 000 000 грн. .	2 місце альтернативи у рейтингу, так як вигод не передбачається.

	катастроф. Консервація великих обсягів запасів корисних копалин.		
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта	
Прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання.	X	
Залишення існуючої ситуації без змін	У разі залишення ситуації без змін досягнення зазначених цілей неможливе.	X	

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Основним механізмом, який забезпечить розв'язання зазначеної проблеми, є прийняття проекту акта та практична реалізація його положень.

Прийняття проекту акта надасть змогу реалізації положень гірничого законодавства та законодавства про надра, в частині забезпечення безпеки людей, майна, споруд, та інших об'єктів навколишнього природного середовища під час раціонального користування надрами, та врегулювати шляхом визначення порядку наступні питання:

погодження та затвердження заходів охорони об'єктів поверхні та гірничих виробок від шкідливого впливу гірничих розробок, обумовленого зрушенням і деформацією гірських порід і земної поверхні;

отримання погодження на проведення підготовчих виробок в запобіжних ціликах, а також на ведення в них очисних робіт;

вирішення спірних питань між суб'єктами гірничих відносин.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію акта не прогнозується.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

З боку суб'єктів господарювання відсутня необхідність вчинення додаткових дій, оскільки проект акта направлений на усунення додаткових регуляторних бар'єрів щодо здійснення господарської діяльності.

Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження проекту акта:

а) дії суб'єктів господарювання — ознайомлення із прийнятим нормативно-правовим актом;

б) дії органів виконавчої влади – забезпечення інформування громадськості про прийнятий нормативно-правовий акт шляхом його оприлюднення на офіційному сайті Державної служби України з питань праці.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту акта позитивно вплине на стан дотримання суб'єктами господарювання гірничого законодавства та законодавства про надра, сприятиме підвищенню відповідальності за стан виконання обов'язків суб'єктами господарювання, які здійснюють розробку родовищ твердих корисних копалин, або експлуатацію гірничих об'єктів з метою, не пов'язаною з розробкою корисних копалин.

Розрахунок витрат на виконання вимог проекту акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування здійснюється згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (далі – Методика):

Питання стосується виключно суб'єктів господарювання, які здійснюють розробку родовищ корисних копалин або експлуатацію підземних споруд, не пов'язану із видобутком корисних копалин (далі - гірничі підприємства), а також власників об'єктів поверхні, що підпадають в зону впливу гірничих робіт, та суб'єктів господарювання, які здійснюють експлуатацію зазначених об'єктів поверхні.

Оскільки процедура отримання відповідних погоджень щодо проекту заходів охорони об'єктів поверхні від впливу гірничих робіт від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів господарювання, які здійснюють експлуатацію об'єктів поверхні, є безоплатною, витрати гірничих підприємств – суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, обліковуються на основі підрахунку фактичних витрат на підготовку та погодження відповідних проектних матеріалів.

Витрати великих та середніх суб'єктів господарювання викладено згідно з додатком 2 до Методики.

Проект акта не буде мати вплив на суб'єктів малого підприємництва, а тому М-Тест (додаток 4 до Методики) не розроблявся.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії проекту акта не обмежений у часі, що дасть змогу повною мірою вирішити проблемні питання.

Зміна терміну дії проекту акта можлива у разі зміни міжнародних чи нормативно-правових актів України вищої юридичної сили, на вимогах яких розроблено та базується проектакта.

Термін набрання чинності проектом акта – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – прямих надходжень до державного бюджету не передбачається.

2. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта -74.

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проектакта та його аналіз регуляторного впливу буде розміщено на офіційному сайті Держпраці.

4. Час, що необхідно буде витратити суб'єктам господарювання та/або фізичним особам, для виконання вимог проекту акта.

Показниками результативності проекту акта будуть:

кількість об'єктів поверхні, щодо яких здійснюється вплив гірничих робіт, передбачених програмою розвитку гірничих робіт на поточний рік;

кількість проектів, затверджених за участі органів державного гірничого нагляду;

кількість об'єктів поверхні, які отримали пошкодження внаслідок впливу гірничих робіт, що унеможливило їх подальшу експлуатацію за призначенням;

кількість запасів корисних копалин по кожному виду, видобутих в умовах впливу на об'єкти поверхні відповідно до затверджених заходів їх охорони.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Відстеження результативності проекту акта буде здійснюватися шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстежень його результативності.

Базове відстеження результативності проекту акта буде здійснюватися через рік після дня набрання чинності цим проектом шляхом аналізу статистичних даних:

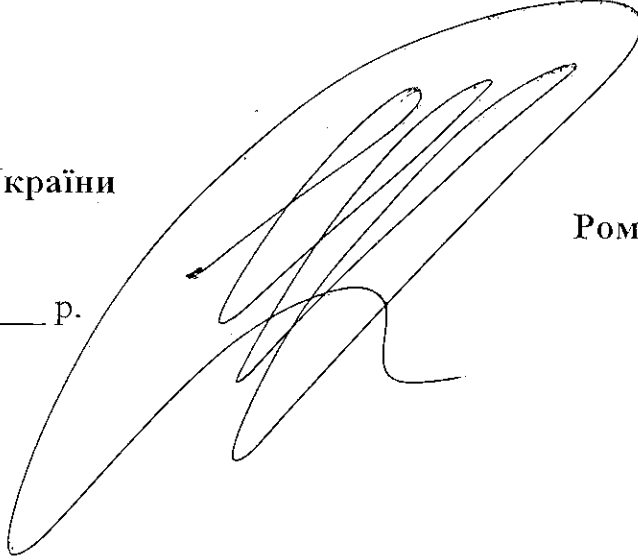
Повторне відстеження здійснюватиметься через два роки після набрання чинності даним регуляторним актом шляхом порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичні відстеження результативності здійснюватимуться один раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності.

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься статистичним методом на основі статистичних даних Державною службою України з питань праці.

Голова
Державної служби України
з питань праці

_____ 20__ р.

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Роман ЧЕРНЕГА

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядк овий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати, пов'язані із розробкою проектних матеріалів, (заходів охорони об'єктів поверхні від впливу гірничих робіт – далі - Проект), гривень:	5000 - 10000	Не передбачається, оскільки проектнось довго-тривалий характер.
2	Витрати, пов'язані з погодженням Проекту, гривень без оскарження рішення про затвердження як новий гірничий відвід у разі оскарження та затвердження Проекту органом державного гірничого нагляду	– 3000 7500	.
3	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2), гривень без оскарження рішення про затвердження як новий гірничий відвід у разі оскарження та затвердження Проекту органом державного гірничого нагляду	8000- 13000 12500 - 20500	–
4	Кількість суб'єктів господарювання, на яких буде поширено регулювання, оформлення, одиниць без оскарження рішення про затвердження як новий гірничий відвід у разі оскарження та затвердження Проекту органом державного гірничого нагляду	74 20 54	370 100 254
5	Сумарні витрати суб'єктів господарювання, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 3 x рядок 4), гривень: без оскарження рішення про затвердження як новий гірничий відвід у разі оскарження та затвердження Проекту органом державного гірничого нагляду	835000 – 1367000 160000 – 260000 675000 – 1107000	4175000 – 6835000

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	Витрати на розробку Проекту (із залученням підрядної організації чи силами її маркшейдерської служби підприємства)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із розробкою (заходів охорони об'єктів поверхні від впливу гірничих робіт – далі - Проект), гривень	5000 - 10000	5000 - 10000	Не передбачається оскільки Проект має строк дії, більший за 5 років.-

* Вартість витрат, пов'язаних із розробкою та підготовкою проектних матеріалів наведено із врахуванням вартості розробки проекту гірничого відводу підрядними організаціями, які мають дозвіл на виконання маркшейдерських робіт.

Вид витрат	Витрати, пов'язані з погодженням Проекту (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з погодженням Проекту, гривень		приймається	Не передбачається оскільки Проект має строк дії, більший за 5 років.-
без оскарження рішення про затвердження як новий гірничий відвід	$42,61 \cdot 8 \text{ год} \cdot 30 \text{ днів} = 10226$	8000 – 13000	
у разі оскарження та затвердження Проекту органом державного гірничого нагляду	$42,61 \cdot 8 \text{ год} \cdot 60 \text{ днів} = 20452$	12500- 20500	

* Вартість витрат, пов'язаних з погодженням проектних матеріалів визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та приймається відповідно до складності матеріалів.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: **Державна служба України з питань праці.**
(назва державного органу)

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (зарплата)	Оцінка кількості суб'єктів (процедур), що підпадають під дію процедури регулювання (суб'єктів)	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого проекту заходів охорони об'єктів поверхні від впливу гірничих робіт (далі - Проект)	12 год.	42,61	54	27611
2. Реалізація одного окремого рішення щодо затвердження Проекту	2 год	42,61	54	4602
3. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	3 год	42,61	1	127
4. Підготовка звітності за результатами регулювання	1 год	42,61	54	2301
Разом за рік	15 год	42.61	54	34631
Сумарно за п'ять років	X	X	X	173205

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік

Прийняття проекту акта не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу), в зв'язку з цим, повний запланований річний бюджет нового органу (структурного підрозділу) не визначається.

Порядковий номер	Назва державного органу	Витрати на адміністрування регулювання за рік, гривень	Сумарні витрати на адміністрування регулювання за п'ять років, гривень
1. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого проекту заходів охорони об'єктів поверхні від впливу гірничих робіт (далі - Проект)	Державна служба України з питань праці	27611	138055
2. Реалізація одного окремого рішення щодо затвердження Проекту	Державна служба України з питань праці	4602	23010
3. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	Державна служба України з питань праці	127	635
4. Підготовка звітності за результатами регулювання	Державна служба України з питань праці	2301	11505
Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	- Державна служба України з питань праці	34631	173205

ПОВІДОМЛЕННЯ
про оприлюднення проекту наказу
Мінсоцполітики “Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в
умовах впливу на об’єкти поверхні”

Проект наказу Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Порядку ведення гірничих робіт в умовах впливу на об’єкти поверхні” (далі – проект акта) розроблено Державною службою України з питань праці на виконання вимог Кодексу України про надра, Гірничого закону України та Положення про Державну службу України з питань праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 96., а також у зв’язку із тим, що питання погодження питань ведення гірничих робіт під забудованими територіями і природними об’єктами залишилось не врегульованим, оскільки Інструкція про порядок затвердження заходів з охорони будівель, споруд і природних об’єктів від шкідливого впливу гірських розробок, затверджена постановою Держгіртехнагляду СРСР 26.02.1986, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.12.2017 № 1022-р визнана такою, що не застосовується на території України..

Проект акта встановлює організаційні та технічні вимоги щодо здійснення заходів, спрямованих на дотримання користувачами надр вимог гірничого законодавства та законодавства про надра в частині забезпечення безпеки людей, майна, споруд, та об’єктів навколишнього природного середовища під час користування надрами, зокрема, заходів щодо охорони зазначених об’єктів від шкідливого впливу гірничих розробок, обумовлених зрушенням і деформацією гірських порід і земної поверхні, отримання погодження на проведення гірничих виробок в межах запобіжних ціликів.

Пропозиції та зауваження до зазначеного проекту акта приймаються протягом одного місяця з дня оприлюднення за наступною адресою:

Державна служба України з питань праці, 01601, м. Київ, вул. Десятинна, 14; e-mail: dsp@dsp.gov.ua; факс/тел.: (044) 289 30 31.

Проект акта оприлюднений шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Держпраці: www.dsp.gov.ua (розділ „Діяльність” → підрозділ „Регуляторна діяльність”).

Проект наказу;

Пояснювальна записка;

Прогноз впливу реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін

Аналіз регуляторного впливу